

ЗАКОН УКРАЇНИ

Про внесення змін до деяких законодавчих актів України
щодо застосування санкцій

Верховна Рада України постановляє:

I. Внести зміни до таких законодавчих актів України:

1. У Кодексі адміністративного судочинства України (Відомості Верховної Ради України, 2017 р., № 48, ст. 436):

1) статтю 122 доповнити частиною сьомою такого змісту:

"7. Строк для звернення до суду з позовною заявою про застосування санкції, передбаченої пунктом 1¹ частини першої статті 4 Закону України "Про санкції", встановлюється статтею 283¹ цього Кодексу";

2) частину першу статті 270 викласти в такій редакції:

"1. На обчислення строків, встановлених статтями 273–277, 280–283 цього Кодексу, не поширюються правила частин другої – десятої статті 120 цього Кодексу.

На обчислення строків, встановлених статтею 283¹ цього Кодексу, не поширюються правила частин другої – п'ятої, сьомої – десятої статті 120 цього Кодексу";

3) частину першу статті 271 доповнити абзацом другим такого змісту:

"У справах, передбачених статтею 283¹ цього Кодексу, суд може проголосити скорочене судове рішення";

4) статтю 283¹ викласти в такій редакції:

"Стаття 283¹. Особливості провадження у справах про застосування санкцій

1. Позовна заява про застосування санкції, передбаченої пунктом 1¹ частини першої статті 4 Закону України "Про санкції", подається до Вищого

антикорупційного суду протягом строку дії правового режиму воєнного стану та повинна містити:

- 1) найменування суду;
- 2) найменування, поштову адресу, а також номер засобу зв'язку позивача;
- 3) повне найменування (для юридичних осіб) або ім'я (прізвище, ім'я та по батькові – для фізичних осіб) особи, до якої застосовується санкція, передбачена пунктом 1¹ частини першої статті 4 Закону України "Про санкції"; якщо такі відомості відомі – її місцезнаходження (для юридичних осіб) або місце проживання чи перебування (для фізичних осіб); ідентифікаційний код юридичної особи в Єдиному державному реєстрі підприємств і організацій України (для юридичних осіб, зареєстрованих за законодавством України); реєстраційний номер облікової картки платника податків (для фізичних осіб) за його наявності або номер і серія паспорта для фізичних осіб – громадян України (якщо такі відомості відомі), відомі номери засобів зв'язку та адреси електронної пошти;
- 4) обґрунтування підстави для застосування санкції, передбаченої пунктом 1¹ частини першої статті 4 Закону України "Про санкції", та вимоги позивача;
- 5) перелік майна (активів), яке (які) підлягає (підлягають) стягненню в дохід держави на підставі пункту 1¹ частини першої статті 4 Закону України "Про санкції";
- 6) перелік документів та інших матеріалів, що додаються;
- 7) підпис уповноваженої особи суб'єкта владних повноважень, що скріплюється печаткою.

У разі недотримання вимог цієї частини суд повідомляє про це позивача та надає йому строк, але не більше ніж 24 години, для усунення недоліків.

Невиконання вимог суду в установлений строк має наслідком повернення позивачу позовної заяви та доданих до неї документів.

Повернення позовної заяви не є перешкодою для повторного звернення з нею до суду після усунення її недоліків.

2. У п'ятиденний строк з дня одержання позовної заяви особа, щодо якої ставиться питання про застосування санкції, передбаченої пунктом 1¹ частини першої статті 4 Закону України "Про санкції", має право подати відзив на позовну заяву.

3. Не допускається зупинення провадження у справі з підстав, передбачених пунктом 3 частини першої статті 236 цього Кодексу.

4. Справа про застосування санкції, передбаченої пунктом 1¹ частини першої статті 4 Закону України "Про санкції", вирішується колегією

у складі трьох суддів Вищого антикорупційного суду протягом 30 днів з дня надходження позовної заяви до суду.

5. Позовна заява розглядається в судовому засіданні з повідомленням про дату, час та місце судового засідання позивача, відповідача (особи, щодо якої ставиться питання про застосування санкції, передбаченої пунктом 1¹ частини першої статті 4 Закону України "Про санкції"), інших учасників справи та їх представників.

Неприбуття в судове засідання учасника справи та його представника, належним чином повідомленого про дату, час та місце розгляду справи, не перешкоджає розгляду справи в суді першої інстанції та не може бути підставою для зупинення строків її розгляду, відкладення засідання на інший час чи дату або оголошення перерви в судовому засіданні.

6. Суд ухвалює рішення на користь тієї сторони, сукупність доказів якої є більш переконливою порівняно із сукупністю доказів іншої сторони.

7. За результатами розгляду позовної заяви Вищий антикорупційний суд ухвалює одне з таких рішень:

1) про задоволення позовних вимог повністю або частково та застосування до фізичної або юридичної особи санкції, передбаченої пунктом 1¹ частини першої статті 4 Закону України "Про санкції";

2) про відмову у задоволенні позову.

У разі проголошення в судовому засіданні лише вступної та резолютивної частин рішення суду (скорочене рішення) повний текст рішення суду складається не пізніше п'яти днів з дня проголошення.

Повний текст рішення суду підписується всім складом суду та не пізніше наступного дня після підписання його копія надсилається учасникам справи, їх представникам на офіційні електронні адреси (у разі їх наявності) та опубліковується на офіційному веб-сайті Вищого антикорупційного суду.

8. Апеляційна скарга на рішення Вищого антикорупційного суду може бути подана учасником справи та/або його представником до Апеляційної палати Вищого антикорупційного суду протягом п'яти днів з дня проголошення рішення суду.

Якщо в судовому засіданні було проголошено лише вступну та резолютивну частини рішення суду (скорочене рішення), зазначений строк обчислюється з дня складення повного тексту рішення суду та його опублікування на офіційному веб-сайті Вищого антикорупційного суду.

Учасники справи, які не були присутні при проголошенні рішення суду, а також особа, яка не брала участі у справі, якщо суд вирішив питання про її права, свободи, інтереси та (або) обов'язки, мають право оскаржити рішення суду протягом п'яти днів з дня його опублікування на офіційному веб-сайті Вищого антикорупційного суду.

Розгляд апеляційної скарги здійснюється Апеляційною палатою Вищого антикорупційного суду протягом 15 днів з дня надходження апеляційної скарги до суду.

Якщо після відкриття апеляційного провадження за апеляційною скаргою, поданою особою з підстави вирішення судом питання про її права, свободи, інтереси та (або) обов'язки, встановлено, що судом першої інстанції у рішенні суду питання про права, свободи, інтереси та (або) обов'язки такої особи не вирішувалося, Апеляційна палата Вищого антикорупційного суду закриває апеляційне провадження у справі в частині розгляду такої скарги, постановляючи ухвалу, яка не підлягає оскарженню в касаційному порядку.

Про розгляд апеляційної скарги учасники справи та їх представники, особа, яка не брала участі у справі та подала апеляційну скаргу з підстави вирішення судом питання про її права, свободи, інтереси та (або) обов'язки, повідомляються в порядку, передбаченому статтею 268 цього Кодексу.

Неприбуття в судові засідання осіб, передбачених абзацом шостим цієї частини, належним чином повідомлених про дату, час та місце розгляду апеляційної скарги, не перешкоджає розгляду апеляційної скарги в суді апеляційної інстанції та не може бути підставою для зупинення строків її розгляду, перенесення засідання на інший час чи дату або оголошення перерви в судовому засіданні.

Апеляційна палата Вищого антикорупційного суду переглядає справу за наявними в ній і додатково поданими доказами та перевіряє законність і обґрунтованість рішення суду першої інстанції в межах доводів та вимог апеляційної скарги.

За результатами розгляду апеляційної скарги Апеляційна палата Вищого антикорупційного суду ухвалює одне з таких рішень:

- 1) про залишення судового рішення без змін, а апеляційної скарги – без задоволення;
- 2) про зміну судового рішення;
- 3) про скасування судового рішення та ухвалення нового рішення.

Постанова Апеляційної палати Вищого антикорупційного суду набирає законної сили негайно після її проголошення та не підлягає оскарженню в касаційному порядку.

У разі проголошення в судовому засіданні скороченого рішення повний текст постанови Апеляційної палати Вищого антикорупційного суду складається не пізніше п'яти днів з дня проголошення.

Повний текст постанови Апеляційної палати Вищого антикорупційного суду підписується всім складом суду та не пізніше наступного дня після підписання його копія вручається (видається або надсилається) учасникам

справи, їх представникам, особі, яка не брала участі у справі та подала апеляційну скаргу з підстави вирішення судом питання про її права, свободи, інтереси та (або) обов'язки, на офіційні електронні адреси (у разі їх наявності) та опубліковується на офіційному веб-сайті Вищого антикорупційного суду.

9. Судове рішення про застосування санкції, передбаченої пунктом 1¹ частини першої статті 4 Закону України "Про санкції", в день набрання ним законної сили надсилається до органу, який здійснює повноваження у сфері управління активами, щодо яких ухвалено судове рішення про застосування такої санкції, для визначення порядку та способу його виконання, а також до апарату Ради національної безпеки і оборони України";

5) розділ VII "Перехідні положення" доповнити пунктами 4¹ і 4² такого змісту:

"4¹. Припинення або скасування правового режиму воєнного стану, введеного Указом Президента України "Про введення воєнного стану в Україні" від 24 лютого 2022 року № 64/2022, затвердженим Законом України "Про затвердження Указу Президента України "Про введення воєнного стану в Україні" від 24 лютого 2022 року № 2102-ІХ, не є підставою для закриття провадження у справах, передбачених статтею 283¹ цього Кодексу, розпочатих у період дії такого воєнного стану та у яких на день його припинення або скасування не ухвалено рішення суду.

4². Справи у судах першої та апеляційної інстанцій, передбачені статтею 283¹ цього Кодексу, провадження у яких відкрито до набрання чинності Законом України "Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо застосування санкцій", розглядаються за правилами, що діють після набрання чинності зазначеним Законом.

Позовні заяви і апеляційні скарги у справах, передбачених статтею 283¹ цього Кодексу, які подані до суду, але провадження за якими не відкрито на день набрання чинності Законом України "Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо застосування санкцій", розглядаються за правилами, що діють після набрання чинності зазначеним Законом.

Судові рішення, ухвалені судами першої інстанції у справах, передбачених статтею 283¹ цього Кодексу, які не набрали законної сили до набрання чинності Законом України "Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо застосування санкцій", набирають законної сили та можуть бути оскаржені в апеляційному порядку за правилами, що діють після набрання чинності зазначеним Законом".

2. У Законі України "Про Раду національної безпеки і оборони України" (Відомості Верховної Ради України, 1998 р., № 35, ст. 237 із наступними змінами):

1) статтю 2 викласти в такій редакції:

"Стаття 2. Правова основа діяльності Ради національної безпеки і оборони України

Рада національної безпеки і оборони України керується у своїй діяльності Конституцією та законами України, міжнародними договорами, згода на обов'язковість яких надана Верховною Радою України, актами Президента України.

Порядок функціонування Ради національної безпеки і оборони України встановлюється цим Законом";

2) у частині першій статті 4:

абзац перший викласти в такій редакції:

"Відповідно до функцій, визначених Конституцією України, цим Законом та іншими законами, Рада національної безпеки і оборони України";

доповнити пунктами 11 і 12 такого змісту:

"11) затверджує Положення про Державний реєстр санкцій та визначає адміністратора Державного реєстру санкцій;

12) здійснює інші повноваження, визначені законом".

3. У Законі України "Про санкції" (Відомості Верховної Ради України, 2014 р., № 40, ст. 2018 із наступними змінами):

1) у статті 5¹:

абзац другий частини першої викласти в такій редакції:

"Ця санкція може бути застосована у період дії правового режиму воєнного стану чи після його припинення або скасування (якщо позовну заяву про застосування цієї санкції подано в період дії правового режиму воєнного стану) та за умови, що на відповідну фізичну чи юридичну особу в порядку, визначеному цим Законом, вже накладено санкцію у виді блокування активів";

частину другу викласти в такій редакції:

"2. За наявності підстав та умов, зазначених у частині першій цієї статті, центральний орган виконавчої влади, що забезпечує реалізацію державної політики у сфері стягнення в дохід держави активів осіб, щодо яких застосовано санкції, звертається до Вищого антикорупційного суду з позовною заявою про застосування до відповідної фізичної або юридичної особи санкції, передбаченої пунктом 1¹ частини першої статті 4 цього Закону (далі – Заява), у порядку, визначеному Кодексом адміністративного судочинства України";

2) доповнити статтями 5³ і 5⁴ такого змісту:

"Стаття 5³. Державний реєстр санкцій

1. Державний реєстр санкцій (далі – Реєстр) – це інформаційно-комунікаційна система, що забезпечує збирання, накопичення, захист, облік, відображення, оброблення та надання інформації про всіх суб'єктів, щодо яких застосовано санкції.

2. Реєстр створюється з метою надання безоплатного публічного доступу до актуальної та достовірної інформації про всіх суб'єктів, щодо яких застосовано санкції.

3. Дані Реєстру є відкритими і загальнодоступними, крім випадків, передбачених законом.

Стаття 5⁴. Порядок ведення та доступу до Реєстру

1. Порядок ведення та доступу до Реєстру визначається Положенням про Державний реєстр санкцій, що затверджується Радою національної безпеки і оборони України, з урахуванням особливостей, встановлених цим Законом та Законом України "Про публічні електронні реєстри".

2. Реєстр ведеться державною та англійською мовами з використанням програмного забезпечення, розробленого відповідно до національних стандартів, що забезпечує його сумісність і взаємодію з іншими інформаційними системами та мережами, що становлять інформаційний ресурс держави.

3. Відомості, що містяться в Реєстрі, викладаються у форматі, доступному для автоматизованого збору, обробки та завантаження інформації, а також в інших форматах, визначених Положенням про Державний реєстр санкцій.

4. Інформація про застосування, скасування та внесення змін до санкцій, що міститься в Реєстрі, має бути актуальною та доступною для пошуку і завантаження:

1) з дня набрання чинності указом Президента України, яким введено в дію рішення Ради національної безпеки і оборони України про застосування, скасування чи внесення змін до санкцій, а у випадках, передбачених цим Законом, – з дня набрання чинності постановою Верховної Ради України про затвердження відповідного рішення Ради національної безпеки і оборони України;

2) невідкладно з дня отримання апаратом Ради національної безпеки і оборони України судового рішення про застосування санкції, передбаченої пунктом 1¹ частини першої статті 4 цього Закону, яке набрало законної сили.

З цією метою укази Президента України про введення в дію відповідних рішень Ради національної безпеки і оборони України, постанови Верховної Ради України про затвердження відповідних рішень Ради національної безпеки і оборони України невідкладно у день підписання (до направлення на публікацію) направляються до апарату Ради національної безпеки і оборони України у формі електронної копії оригіналу паперового документа за допомогою засобів інформаційних, електронних комунікаційних, інформаційно-комунікаційних систем та електронних довірчих послуг.

Судове рішення про застосування санкції, передбаченої пунктом 1¹ частини першої статті 4 цього Закону, яке набрало законної сили, направляється до апарату Ради національної безпеки і оборони України у порядку, встановленому Кодексом адміністративного судочинства України.

5. Ведення Реєстру забезпечує апарат Ради національної безпеки і оборони України, який є держателем цього Реєстру.

6. Адміністратором Реєстру є юридична особа публічного права, визначена рішенням Ради національної безпеки і оборони України, введеним в дію указом Президента України.

7. Публічними реєстраторами Реєстру є уповноважені особи з числа працівників апарату Ради національної безпеки і оборони України.

8. Об'єктами Реєстру є інформація про осіб, щодо яких застосовані санкції, які ідентифікуються за допомогою реєстрових номерів.

9. Джерелом інформації Реєстру є рішення Ради національної безпеки і оборони України, введене в дію указом Президента України, а у випадках, передбачених цим Законом, – затверджене постановою Верховної Ради України, а також судові рішення про застосування санкції, передбаченої пунктом 1¹ частини першої статті 4 цього Закону. До Реєстру вноситься інформація, що міститься в рішеннях Ради національної безпеки і оборони України про застосування, скасування чи внесення змін до санкцій, у судових рішеннях про застосування санкції, передбаченої пунктом 1¹ частини першої статті 4 цього Закону, та інша інформація, передбачена Положенням про Державний реєстр санкцій.

10. У Реєстрі зазначається така інформація (види реєстрових даних):

- 1) підстави для застосування, скасування чи внесення змін до санкцій;
- 2) перелік санкцій, що застосовуються, скасовуються чи змінюються, у розрізі кожної особи, щодо якої застосовано санкції;
- 3) органи державної влади та інші державні органи, відповідальні за виконання рішення Ради національної безпеки і оборони України про застосування, скасування чи внесення змін до санкцій;

4) перелік осіб, щодо яких застосовано санкції, та відомості для їх ідентифікації, зокрема:

для юридичної особи — найменування, місцезнаходження, країна реєстрації (за відсутності відомостей про країну реєстрації — інформація про відсутність реєстрації в Україні) та/або реєстраційний (ідентифікаційний) номер/податковий номер, інші відомості, що її ідентифікують;

для фізичної особи — ім'я, що залежно від національних традицій може складатися з прізвища, власного імені та по батькові (за наявності), дата народження та/або реєстраційний номер облікової картки платника податків чи ідентифікаційний номер (для іноземців та/або осіб без громадянства), громадянство (за відсутності відомостей про громадянство — інформація про відсутність в особи громадянства України), унікальний номер запису в Єдиному державному демографічному реєстрі (за наявності);

відомості про іноземну державу або невизначене коло осіб певного виду діяльності, до яких застосовано санкції;

інші відомості, що їх ідентифікують (за наявності);

5) відомості про суб'єкта внесення пропозиції про застосування, скасування чи внесення змін до санкцій стосовно кожної особи, щодо якої застосовані санкції;

б) інші відомості, визначені Положенням про Державний реєстр санкцій.

11. До Реєстру може вноситися довідкова інформація, отримана в результаті інформаційних обмінів, із зазначенням джерела, зокрема додаткові ідентифікаційні дані осіб, щодо яких застосовано санкції.

Персональні дані осіб, щодо яких застосовано санкції, а також інша інформація, пов'язана з реалізацією цього Закону та внесена до Реєстру, не вважається конфіденційною інформацією, її обробка та поширення здійснюються в інтересах національної безпеки, економічного добробуту та забезпечення прав людини без згоди таких осіб.

Особливості визначення переліку, структури та вимог до інформації, що вноситься до Реєстру, можуть встановлюватися Положенням про Державний реєстр санкцій.

12. Створення інформації про об'єкти Реєстру здійснюється відповідно до статей 5, 5¹ цього Закону.

13. Внесення до Реєстру інформації про застосування, скасування чи внесення змін до санкцій здійснюється з урахуванням вимог частини четвертої цієї статті невідкладно, але не пізніше дня, наступного за:

днем оприлюднення указу Президента України про введення в дію рішення Ради національної безпеки і оборони України про застосування, скасування чи внесення змін до санкцій;

днем оприлюднення постанови Верховної Ради України про затвердження відповідного рішення Ради національної безпеки і оборони України у випадках, визначених цим Законом;

днем отримання апаратом Ради національної безпеки і оборони України судового рішення про застосування санкції, передбаченої пунктом 1¹ частини першої статті 4 цього Закону, яке набрало законної сили.

14. Засобами Реєстру формуються витяги з Реєстру в електронній формі, зміст яких визначається Положенням про Державний реєстр санкцій. Витяги з Реєстру обліковуються у Реєстрі за допомогою унікальних ідентифікаторів.

15. Фінансовими джерелами створення програмно-технічних засобів Реєстру та забезпечення його функціонування є Державний бюджет України та інші не заборонені законом джерела. Право власності на програмно-технічні засоби Реєстру належать державі в особі держателя або адміністратора Реєстру.

16. Реєстр інтегрується з системою електронної взаємодії електронних ресурсів з метою обміну даними в режимі "електронний запит — електронна відповідь", взаємного пошуку та перегляду наявних даних, формування спільних масивів даних, документів та форм, автоматичного протоколювання всіх кроків та операцій зазначеної взаємодії.

17. Обробка та захист персональних даних, інших реєстрових даних та інформації Реєстру здійснюються відповідно до Конституції України, законів України "Про захист інформації в інформаційно-комунікаційних системах", "Про захист персональних даних", "Про публічні електронні реєстри" та цього Закону.

18. Інформування правоволодільця про внесення до Реєстру інформації про нього та належні йому майно, майнові, правові та інші спеціальні статуси, а також про її зміну здійснюється шляхом надання такій особі безоплатного публічного доступу до актуальної та достовірної інформації Реєстру. Положенням про Державний реєстр санкцій можуть встановлюватися інші способи інформування правоволодільця.

19. Програмне забезпечення Реєстру має забезпечувати:

1) відображення детальних відомостей про осіб, щодо яких застосовано санкції;

2) можливість пошуку у Реєстрі осіб, щодо яких застосовано санкції, за видом реєстрових даних;

3) можливість автоматизації інформаційного обміну з іншими національними електронними інформаційними ресурсами та публічними електронними реєстрами, зокрема для обробки інформації про блокування активів осіб, щодо яких застосовано санкцію, передбачену пунктом 1¹ частини першої статті 4 цього Закону.

Примітка.

Інші терміни вживаються в цьому Законі у таких значеннях:

терміни "персональні дані", "обробка персональних даних" – у значеннях, наведених у Законі України "Про захист персональних даних";

терміни "інформаційна система", "електронна комунікаційна система", "інформаційно-комунікаційна система" – у значеннях, наведених у Законі України "Про захист інформації в інформаційно-комунікаційних системах";

термін "інформація" – у значенні, наведеному в Законі України "Про інформацію";

терміни "електронна довірча послуга", "дані" – у значеннях, наведених у Законі України "Про електронні довірчі послуги";

термін "національні електронні інформаційні ресурси" – у значенні, наведеному в Законі України "Про основні засади забезпечення кібербезпеки України";

терміни "правоволоділець", "публічний електронний реєстр", "реєстровий номер", "система електронної взаємодії електронних ресурсів", "ідентифікатор", "реєстрові дані" – у значеннях, наведених у Законі України "Про публічні електронні реєстри";

термін "інформаційний ресурс" – у значенні, наведеному в Законі України "Про Національну програму інформатизації";

3) у статті 6 "Прикінцеві положення":

абзац третій пункту 3 виключити;

доповнити пунктом 4 такого змісту:

"4. До визначення у встановленому цим Законом порядку адміністратора Реєстру повноваження адміністратора Реєстру здійснює держатель Реєстру".

II. Прикінцеві та перехідні положення

1. Цей Закон набирає чинності з дня, наступного за днем його опублікування, крім підпункту 2 пункту 3 розділу I цього Закону, який вводиться в дію з дня початку функціонування Державного реєстру санкцій, але не пізніше шести місяців з дня набрання чинності цим Законом.

2. Днем початку функціонування Державного реєстру санкцій є день опублікування апаратом Ради національної безпеки і оборони України повідомлення про початок функціонування Державного реєстру санкцій у газеті "Голос України".

3. Установити, що до Державного реєстру санкцій вноситься інформація про всі санкції, застосовані відповідно до Закону України "Про санкції", у тому числі інформація про санкції, застосовані до введення в дію підпункту 2 пункту 3 розділу I цього Закону.

4. Апарату Ради національної безпеки і оборони України не пізніше шести місяців з дня набрання чинності цим Законом забезпечити створення та функціонування Державного реєстру санкцій, а також здійснити опублікування повідомлення про початок функціонування Державного реєстру санкцій у газеті "Голос України".

Президент України

м. Київ
13 липня 2023 року
№ 3223-IX

В. ЗЕЛЕНСЬКИЙ

